

Dosarul nr. 2ra-1264/2020

prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Central (jud: D. Bosîi)

instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (jud: G. Vavrin, T. Berdilă, I. Dănăilă)

Î N C H E I E R E

21 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de Procuratura Generală a Republicii Moldova, de Igor Bondarenco, reprezentat de avocatul Ion Grecu, și de Ministerul Justiției al Republicii Moldova,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Igor Bondarenco împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Procuratura Generală a Republicii Moldova, Departamentul Poliției de Frontieră a IGPF a MAI și Centrul Național Anticorupție cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală și ale procuraturii, anume privind perceperea salariului pentru absența forțată de la muncă, perceperea compensației pentru absența forțată de la muncă, repararea prejudiciului moral, încasarea cheltuielilor pentru asistența juridică pe cauza penală și a cheltuielilor pentru asistența juridică,

împotriva deciziei din 09 iunie 2020 a Curții de Apel Cahul,

c o n s t a t ă :

La 21 mai 2018, Igor Bondarenco a depus cererea de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală și ale procuraturii, anume privind perceperea salariului pentru absența forțată de la muncă, perceperea compensației pentru absența forțată de la muncă, repararea prejudiciului moral, încasarea cheltuielilor pentru asistența juridică pe cauza penală și a cheltuielilor pentru asistența juridică.

În motivarea acțiunii a indicat că la data de 19 mai 2016, prin ordonanța ofițerului superior de urmărire penală a Centrului Național Anticorupție, Boris Stănilă, a fost recunoscut în calitate de bănuit, în cadrul cauzei penale nr. 2016158008, în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal și anume pentru faptul că activând în funcția de șef de schimb al unității de control al frontierei a sectorului poliției de frontieră „Giurgiulești-2” al Direcției Regionale Sud, în baza ordinului șefului Departamentului nr. 662/ps din 16 iunie 2016, fiind potrivit prevederilor art. 123 alin. (2) Cod penal, persoană publică, căreia i-au fost acordate prin stipularea Legii nr. 283-XIX din 28 decembrie 2011 „Cu privire la

Politia de Frontiera”, în vigoare din 01 iulie 2012, drepturi și obligații în vederea exercitării activității întru preîntâmpinarea și curmarea infracțiunilor și contravențiilor în domeniul supravegherii și controlului trecerii frontierei de stat, aflându-se la postul de serviciu în s. Giurgiulești, r. Cahul, în ziua de 10 ianuarie 2016, în exercițiul funcției deținute, depășind în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, acționând intenționat, contrar prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 411 din 25 mai 2010 privind aprobarea Nomenclatorului informațiilor atribuite la secret de stat și anume cap. IV pct. 48, care prevede „Informațiile ce dezvăluie forțele, mijloacele și metodele de supraveghere a frontierei de stat a Republicii Moldova”, ilegal a efectuat fotografierea prin încălcarea ordinii stabilite a documentelor de serviciu și anume a două file din data 09 ianuarie 2016 și două file din data 10 ianuarie 2016 din registrul de rapoarte a șefului de schimb a SPF „Giurgiulesti-2” a Direcției regionale Sud a Departamentului Politie de frontieră, unde era indicată informația ce dezvăluie forțele, mijloacele și metodele de supraveghere a frontierei de stat, prin ce a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege a securității la frontiera Republicii Moldova, precum și intereselor publice exprimate prin subminarea autorității organului de politie.

Ulterior, la data de 06 iunie 2016 de către procurorul procuraturii anticorupție, serviciul sud, Lilian Lungu, i-a fost înaintată învinuirea pentru aceleași fapte, în cadrul aceleiași cauze penale, fiind informat totodată despre terminarea urmăririi penale.

Reclamantul a notat că probe în sensul că el ar fi fotografiat informația nu au existat, mai mult ca atât, informația enunțată nu este atribuită la informația ce conține secret de stat. Cererile reclamantului cu privire la confruntarea cu martorii acuzării, ridicarea înregistrărilor video au fost respins de procuror.

A mai specificat că la data de 06 iunie 2016, prin ordinul Șefului interimar al Departamentului Poliției de frontieră, Ianoș Erhan, a fost suspendat din funcția de șef de schimb a unității de control al frontierei, începând cu 17 iunie 2016, ca rezultat al demersului procurorului anticorupție.

La data de 21 februarie 2017, instanța de judecată a pronunțat o sentință de achitare a lui Igor Bondarenco învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptului infracțiunii.

Ulterior, prin decizia Curții de Apel Cahul din 18 septembrie 2017, sentința a fost menținută, iar prin decizia Curții Supreme de Justiție din 24 ianuarie 2018, recursul procurorului a fost declarat inadmisibil.

Reclamantul a pretins că în urma acțiunilor descrise i-a fost cauzată o pagubă morală imensă, așa cum și-a pierdut speranța de ași continua cariera care i-a fost distrusă abuziv, i-a fost creat un sentiment de inferioritate față de colegi. Colegii s-au schimbat atitudinea față de el, cazul legat de el a fost adus la cunoștința tuturor colegilor din întreaga țară. Nu a mai fost delegat în misiuni peste hotarele țării de a reprezenta Republica Moldova la mai multe Forumuri. I-a fost știrbit din eul personal și din demnitatea sa. Are de suferit probleme de sănătate, cauză a stărilor de nervozitate suferite. Familia sa a avut de suferit, deseori fiind întrebată soția și chiar copiii dacă reclamantul este la libertate sau este în detenție.

Reclamantul a menționat că în toată perioada cât a fost suspendat din funcție nu s-a putut angaja nicăieri, deoarece figura ca angajat al poliției de frontieră, iar Agenția pentru ocuparea forței de muncă a refuzat să-i accepte candidatura.

Prin încheierea Judecătoriei Cahul sediul Central din 20 iunie 2018 s-a atras Centrul Național Anticorupție în calitate de intervenienta accesoriu de partea pârâtului în cadrul examinării acțiunii înaintate de Igor Bondarencu împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii de partea pârâtului Procuratura Generală și Departamentul Poliției de Frontieră cu privire la recuperarea pagubei.

La 8 aprilie 2019, avocatul Ion Grecu, în interesele reclamantului Bondarencu Igor a depus cerere de concretizare a pretențiilor (f.d. 98-99) conform căreia s-a solicitat încasarea de la pârât în beneficiul lui Igor Bondarencu a salariului pentru absența forțată de la muncă în cuantum de 117 807,69 lei, încasarea compensației legate de neachitarea în termen a salariului în sumă de 4 529 de lei.

În argumentarea cererii de concretizare au fost indicate următoarele motive precum că inițial nu deținea certificatul cu privire la salariul achitat pentru ultimul an de lucru, respectiv, perioada de decontare de 3 luni pentru lunile martie 2016 – mai 2016. Mărimea salariului pentru lunile din perioada de decontare $6228,88+7438,8+6236,87=19904,55$ lei. Salariu mediu pentru o zi de lucrătoare: $19\ 904,55$ lei/56 zile+ $355,44$ lei. Coeficientul egal cu raportul dintre numărul de zile lucrătoare din perioada de decontare, conform calendarului săptămânii de lucru la întreprindere și numărul de zile calendaristice din aceeași perioadă $56/86+0,66116279$. Salariu mediu pe o zi calendaristică: $355,44 \times 0,65116279=231,449302$ lei, perioada de absență forțată de la locul de muncă: 17 iunie 2016 – 22 noiembrie 2017, numărul de zile calendaristice în perioada de absență forțată de la locul de muncă 509, mărimea salariului mediu pentru perioada de absență forțată de la locul de muncă $231,449302 \times 509 = 117807,69$ lei.

Prin hotărârea din 21 mai 2019 a Judecătoriei Cahul, sediul Central s-a admis parțial acțiunea. S-a încasat de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Igor Bondarencu suma salariului pentru absența forțată de la muncă în mărime de 117 807,69 lei. S-a încasat de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Igor Bondarencu suma compensației legate de neachitarea în termen a salariului în mărime de 4 529 de lei. S-a încasat de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Igor Bondarencu suma prejudiciului moral în mărime de 50 000 de lei. S-a încasat de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Igor Bondarencu suma de 8 500 de lei, pentru asistență juridică prestată la urmărirea penală și examinarea cauzei penale în baza art. 328 alin. (1) Cod penal. S-a încasat de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Igor Bondarencu suma de 5 000 de lei pentru asistență juridică prestată.

Invocând netemeinicia hotărârii primei instanțe, la 18 iunie 2019, avocatul Grecu Ion, în interesele reclamantului Igor Bondarencu, a depus cererea de apel, prin care a solicitat casarea hotărârii din 21 mai 2019 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, în partea stabilirii cuantumului despăgubirilor morale, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie admisă integral cererea de chemare în judecată depusă de Igor Bondarencu împotriva Ministerului Justiției cu privire la încasarea prejudiciului moral.

La data de 03 decembrie 2019, Ministerul Justiției a depus cererea de apel incident împotriva hotărârii primei instanțe, prin care a solicitat casarea acesteia cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

La 15 ianuarie 2020, Procuratura Generală a depus cerere de alăturare la apelul incident declarat de Ministerul Justiției.

Prin decizia din 09 iunie 2020 a Curții de Apel Cahul s-au respins ca fiind nefondate apelul incident declarat de Ministerul Justiției și cererea de alăturare la apelul incident depusă de Procuratura Generală. S-a admis apelul declarat reclamantul Igor Bondarenco. S-a modificat hotărârea din 21 mai 2019 a Judecătorei Cahul, sediul Central, în partea acțiunii încasării prejudiciului moral încasat de la bugetul de stat în beneficiul lui Igor Bondarenco, prin majorarea cuantumului prejudiciului moral de la 50 000 de lei la 80 000 de lei. În rest hotărârea din 21 mai 2019 a Judecătorei Cahul, sediul Central s-a menținut.

La 22 iulie 2020, prin intermediul oficiului poștal, Procuratura Generală a RM a declarat recurs, solicitând casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului, Procuratura Generală și-a exprimat dezacordul cu soluțiile instanțelor de judecată ierarhic inferioare, invocând ca instanțele nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată, au aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată și au interpretat în mod eronat legea.

La 07 august 2020, prin intermediul oficiului poștal, Igor Bondarenco, reprezentat de avocatul Ion Grecu, a depus recurs, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel în partea încasării prejudiciului moral, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului că instanțele de judecată au aplicat în mod incomplet normele de drept material, iar în consecință neîntemeiat au apreciat mărimea prejudiciului moral.

Ulterior, la 03 septembrie 2020, Ministerul Justiției a declarat recurs, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că instanțele de judecată au aplicat eronat normele de drept material, ceea ce a dus la soluționarea greșită a cauzei, au interpretat eronat legea precum și materialul probator, iar erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Recurentul a mai indicat în susținerea recursului aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cărora le-a fost dată apreciere, redând totodată conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a demonstra prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanța de apel a normelor legale aplicabile speței.

În contextul prevederilor art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Cahul a pronunțat decizia contestată la 09 iunie 2020.

Materialele cauzei atestă expedierea participanților la proces a copiei deciziei motivate prin scrisoarea de însoțire din 29 iunie 2020 (f.d. 229, Vol. I), însă la actele cauzei nu se regăsește dovada recepționării acesteia de către recurenți.

Astfel, recursurile declarate la 22 iulie 2020, 07 august 2020 și la 03 septembrie 2020, sunt în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii

acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Examinând temeiurile recursurilor declarate de Procuratura Generală a Republicii Moldova, de Igor Bondarenco, reprezentat de avocatul Ion Grecu, și de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile ca inadmisibile din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Procuratura Generală a Republicii Moldova, de Igor Bondarenco, reprezentat de avocatul Ion Grecu, și de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursurile declarate se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432, alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant

regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursurile declarate de Procuratura Generală a Republicii Moldova, de Igor Bondarenco, reprezentat de avocatul Ion Grecu, și de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, ca fiind inadmisibile.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de Procuratura Generală a Republicii Moldova, de Igor Bondarenco, reprezentat de avocatul Ion Grecu, și de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, împotriva deciziei din 09 iunie 2020 a Curții de Apel Cahul.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat